

GALEB

3

42. LETNIK
1995-1996

MLADINSKA REVIJA
42. LETNIK 1995-96
NOVEMBER 1995
ŠTEVILKA 3

Naslovna stran:
Erika Bersenda, 3. r.
COŠ "Mara Samsa" - DOMJO

Izdaja: Soc. Coop. Novi Matajur a r.l.
Čedad

Glavna urednica: **Majda Železnik**
Odgovorni urednik: **Dušan Udovič**
Uredniški odbor: **Marij Čuk, Kristina Kovačič, Mirjan Mikolj, Vera Poljšak, Magda Tavčar, Ksenija Majovski**
Naslov uredništva: **Galeb, Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, telefon (040) 7796390** – Naročila in ekspedit: **7796600**

Fotostavek, fotoliti in tisk: **Graphart, Trst, Drevored D'Annunzio 27/E, Tel. (040) 772151**

Naročnina (10 števil): **33.000 lir**. Posamezna številka v Republiki Sloveniji **280 tolarjev**, naročnina **2.800 tolarjev**.

Galeb je mesečnik in je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954. Včlanjen je v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana).

VSEBINA

Miroslav Košuta: Drevo z drobnimi solzami	1
Neža Maurer: Čar morja	2
Marjan Tomšič: Baronova velika ljubezen (iz dnevnika baštardiča Barona Klapouhca)	3
Tone Pavček: Požar	6
Marko Kravos: Zlati rog	8
Berta Golob: Pogled iz vremenske hišice: Veter pometa	10
Bina Štampe Žmavc: Slike in pike	12
Živa Pahor, Andrej Furlan: Na galebovih krilih: Nad sinjimi valovi in v skrivnostni jami	14
Jože Petelin: Deževna pesem	17
Peter Rustja: Jurčkov park: Na pot!	18
Franci Lakovič: Osel kralj – basen	21
Klarisa M. Jovanovič: Bajeslovna bitja: Rojenice, sojenice	22
Adrijan Rustja: Vrdela pri Sv. Ivanu, kraljestvo mojih otroških iger	24
Klarisa M. Jovanovič: Mali kuharji pomagajo v kuhinji: Jesenska solata	26
Franci Lakovič: Ugani in nariši	27
Maruša Tavčar: Križanka	28
Šolarji pišejo	29
Peter Furlan: Ronč in Brenč, svetovna prvaka: Skok v daljino (3. str. platnice) Besedilo na platnici: Marko Kravos	

Ilustracije so naredili: Vesna Benedetič (str. 2, 21), Marjanca Jemec Božič (str. 7), Veno Dolenc (str. 22-23, 26), Peter Furlan (3. str. platnice), Marjan Manček (str. 11), Jasna Merkù (str. 13, 17), Živa Pahor (str. 14-15), Klavdij Palčič (str. 1, 9), Paolo Pascutto (str. 19), Magda Tavčar (str. 5, 24-25, 28, 4. str. platnice).

MIROSLAV KOŠUTA
Narišal KLAVDIJ PALČIČ

Drevo z drobnimi solzami

KAJ DREVO ŽALUJE
Z DROBNIMI SOLZAMI?
GA JE GROZA BURJE?
ŠLO BI RADO Z NAMI?

SAMO V GMAJNI RASE,
SKORAJ SE BO OBLETELO.
BO TE HUDE ČASE
SAMO PREŽIVELO?

NEŽA MAURER
Narisala VESNA BENEDETIČ

Čar morja

Zapri oči pred mojo sinjino,
zapri oči pred mojo globino...
Zapri oči, pozabi vse –
le name ne –
pa se ti čudežen svet odpre.
Bleščeč podvodni svet...
Čutiš, kako se poljubljata
koralni brstič in morski cvet?

Oh, zakaj si pogledal?
Uničen je čar.
Morda se povrne zvečer,
ko zarja ugasne.
Morda nikdar...

MARJAN TOMŠIČ
Narisala MAGDA TAVČAR

ZA BRALNO
ZNAČKO

Baronova velika ljubezen

(iz dnevnika baštardiča Barona Klapouhca)

Ti čudni ljudje so prepričani, da vse vedo in čisto vse razumejo. Jaz pa mislim, da so navadni domišljavci. Morda res veliko vedo, a razumejo le samega sebe. Če bi bilo drugače, se sinoči moj gospodar ne bi jezil name in ne bi mi pretil s palico. Pomislite: s palico! ki se je bojim bolj kot mojega najhujšega sovražnika, sosedovega bulterjerja Orkota.

Če bi me torej moj gospodar razumel, potem bi vedel, da zjutraj nisem kar tako, pač iz neke frajerije, pobegnil, in da se nisem šel, kot je besno kričal, "klatit okoli". Ja, če bi me res razumel, potem bi vedel za mojo zaljubljenost, in to tolikšno zaljubljenost, da se ji, kljub veliki zvestobi svojemu gospodarju in vsem članom njegove družine, ne morem in ne morem odpovedati. Če bi me torej razumel, potem bi vedel, da je Mary, moja izvoljenka (Mary – tako jo kličejo njeni številni in grozno kričavi gospodarji; jaz pa ji pravim

Ulaaha; to je njeno pravo, pasje ime) – torej: potem bi vedel, da je Ulaaha najlepša psička v celem vohalnem okolisu in da je njen vonj v času zaljubljenosti vsaj toliko omamen, kot je zanj omamen umetni vonj tiste njegove gospodične. On pravi, ko jo zavoha: "Oh, kako omamno dišiš. Kar ugriznil bi te! Kar pojedel bi te!" Slisite, kako butasto se izraža in kako neokusno ji izkazuje svoja čustva!

Toda, to me res ne briga. Jezi me le, ker se ob mojih pobegih k Ulaahi ne spomni na vonj svoje drage (ki je zame, ta njen vonj namreč, ta njen parfum, prav oga-ben) in ker ne primerja očarljivosti svoje Eve, Evice, Evinke, Evinkice... z vonjem moje Ulaahe, ampak tuli name, me zmerja, vleče za ušesa in viha svoj nos, govoreč, da smrdim ko dihur, in mi histerično očita, da sem umazan kot pujs, kot kolo od bicikla. In kar na bruhanje mu gre, ko pomisli (veste, jaz mu berem misli!), da bom zdaj

pa kar zasmradil celo njegovo stanovanje in da bom v njegove sobe zanesel in tam razsejal na stotine življenjsko nevarnih virusov, bakterij in kaj jaz vem, kaj še vse. Ob tem pa se sploh ne zaveda, da prinese on z mestnih ulic zares nevarne vonje in privonje in na milijone drobcenih, sivo golazečih virusnih piranh. To je živa resnica, saj ga vselej, ko se vrne iz službe in iz mesta, natančno prevoham od pet do popka in tako zvem, kje je hodil in kaj je tam delal. Ampak jaz se ne jezim, ne lajam in ne renčim, čeprav mi vonj vse pove. On pa, vidite, se sploh ne potrudi, da bi si predočil lepoto in milino moje ljubljene Ulaahe.

Sinoči, ko sem se utrujen vrnil, oh, naj bo po njegovem, z večdnevnega potepa, sploh ni opazil, v kakšnem stanju sem, pa me je nadržal kot psa in me napodil: "Marš v kučo!", v mojo hiško, in to brez večerje, seveda.

Slep je, rečem vam: slep in gluhi in mrtvovoh, mrtvovoh pomeni, da mu nos sploh ne funkcionira. Da je mrtev ko en hlod. Saj zato pa ni nič opazil in nič si ni z vohom privohnil, to se pravi: prividil. Jaz namreč z nosom vse vidim; vidim natančno in tako kot z očmi. Torej, če bi si moj gospodar s svojim no-

som kaj prividil, bi gotovo vedel, da sem se na tem "potepu" junasko boril s tremi tekmeci za mojo ljubo, ljubko Ulaaho, in videl bi tudi, da so bili vsi trije tekmeci višji od mene, močnejši in zelo, zelo nevarni.

Nič, vidite, čisto nič si ni z vonjem prividil. Seveda, ko pa je mrtvovohec. Ampak, ima pa oči! In če bi me le malo bolj pozorno pogledal, bi gotovo opazil dve rani na mojih tacah in eno na vratu. Ampak, ne! On je slep in brezčutno ničvohljiv. Zdere se, me celo brcne in požene v kot, v mojo hiško, brez večerje! Jasno, da tudi ne opazi, kako sem shujšal in da se mi skozi rebra reži grozna lakota.

Se dobro, da Ulaaha misli name. Prav zdaj sprejemam njene srčno zaljubljene misli. Jih slišite? Pravi: "Moj ljubi Baron, nikar ne bodi žalosten, saj te vendar čakam in rada imam samo tebe!"

Oh, kako je to prijetno; slišite njene tako ljubke misli. Kar legel bom in na mojega krivičnega in ničvohljivega gospodarja sploh ne bom več mislil. Ja, kar legel bom in lepo zaspal. Še datum napišem pod ta dnevniški zapis in kraj in potem...

*Zgornji Lakotnik,
26. avgusta 1995*

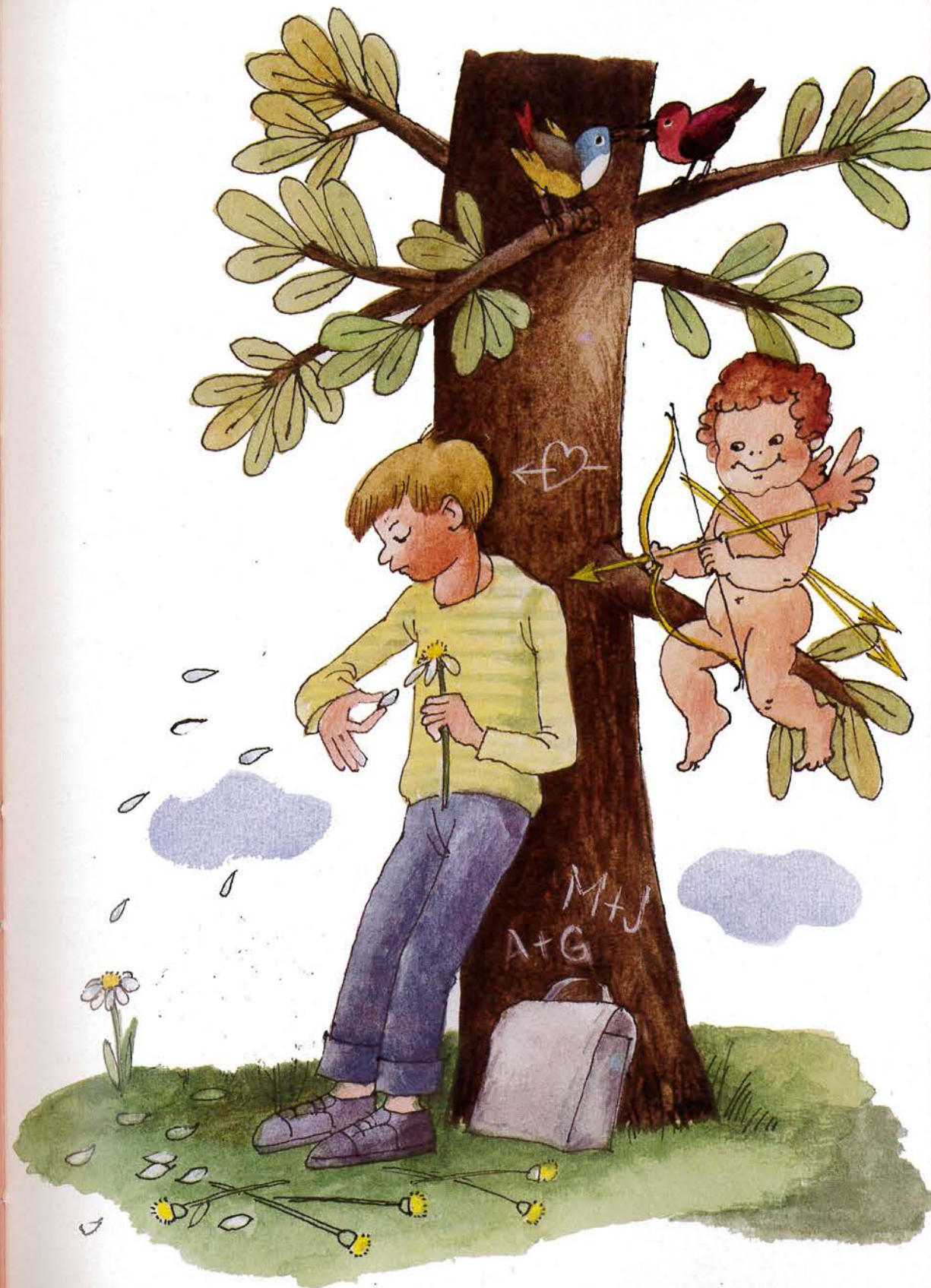
POŽAR

Kadar izbruhne v srcu požar,
žgejo v pamet in v zamet plameni,
a nikomur za nesrečo ni mar
in za gašenje nihče se ne zmeni.

Samo nesrečnež iz dneva v dan
bori se s prasketajočimi zublji,
trga liste marjetic zaman
in jih sprašuje: Ljubi, ne ljubi?

A tako je le prvikrat
in kadar je čisto zaresno.
Potem se krasta obraste kot znak,
vrezan nekoč v lubje drevesno.

In čez dolgo, ko postaneš že mož,
je vse kakor odmev za gorami,
ali kot suhi listi rož
v knjigi, nikoli prebrani.

ZLATI ROG

3

Zdaj, ko so bile Sinje gore blizu in je imel sivega žerjava za družbo, se je Karman kar pognal proti gorskemu kraljestvu. Mu bo uspelo? Se bo polastil zlatega roga, ki podeljuje zdravje in moč nad življenjem in smrtjo? Bo rešil princesko Dano?

Prispel je do najhujših skalnih strmin, ravno ko se je znočilo. Karman se je ustavil, ker se je bal plezati v temi, žerjav pa mu je rekel:

“Ne gre drugače. Samo v temi in ob luninem svitu je mogoče premagati vse zasede in pasti, ki jih Zlatorog nastavlja vsem, ki skušajo vdreti v njegovo kraljestvo.”

Mladi junak se je neustrašno pognal v skalovje. Bilo je ostro in gladko in velikokrat ni bilo nikjer ne oprimka ne stopnje. Pa mu je žerjav pokazal kako skrito razpoko ali ga podržal, ko je zgubil ravnotežje.

Prišla sta tudi do krušljive stene, kjer se mu je pod nogo neštetokrat odkrhnilo in mu roka ni imela kam prijeti. Tudi tu mu je žerjav pokazal varne prehode. Pa še ni bilo konca težav: najhujše reči pridejo nepričakovano. In res se je nenadoma z višin nad Karmanom utrgal plaz in zgrmel proti njemu. Zadnji hip je mladi junak odskočil nazaj pod previs.

“Pobralo me bo!” je vzkliknil Karman. “In moči mi zmanjkuje.”

“Pišme v uh, pa tak junak!” mu je zabrusil žerjav. “Bi rad morda posteljo ali pogrnjeno mizo?! To ni bilo nič, prave težave naju še čakajo. Pohiteti morava, mesec že zahaja, pa še nisva prišla do Zla brezna.”

“Lahko tebi, ki kar sfrliš,” je sopel od napa mladenič.

“Kar stisni zobe, no... Tiho! Slišiš?”

Izza parobka je bilo slišati strašno sopenje, brbotanje, grčanje... pa ne od zveri. Kot bi se oglašala predpotopna pošast.

“Pa sva tam...” je vzkliknil žerjav. “To je Zlo brezno. Tudi v tako grdobijo se spreminja Zlatorog, ko brani dostop v svoje kraljestvo.”

Ko sta zavila čez rob, se je razlegel rezki smeh: ha ha ha! Prejšnje bučanje se je prelevilo v zavijanje in besnenje in pred njima je zazijalo črno žrelo, iz katerega so se stegovali ognjeni jeziki, prameni plina in dima, šopi isker.

“Ha ha ha,” se je režalo Zlo brezno.

“Tako se je smejal tudi starec na križpotju, gotovo je bil to Zlatorog,” je pomislil Karman in pri srcu ga je zmrzilo. Nikamor naprej se ne bi odpravil, če bi le slutil, da ga je gorski kralj spregledal in zvalil v kdove kakšno grdobijo. Kako zdaj opraviti z Zlim breznom? Kaj ni nikjer drugje prehoda?!

“Brž, mladi Karman: meč zaženi v žrelo, in svoj škrlatni pas pritrdi za ta kamniti zob na svoji strani. Jaz bom njegov drugi konec zagostil za skalo na drugi strani. Samo tako prideš čez,” mu je zaklical žerjav sredi neznanskega rjoveža iz podzemlja.

Ni šlo drugače. Karman se je težko ločil od svojega orožja, še težje pa se je odločal, da uporabi škrlatno tkanje svoje ljubljene. Potem pa je le storil, kar mu je naročil zvesti ptič. Ko je zagnal meč v goltanec pošasti, je ta začela kašljati, hropsti in se dušiti, in ko je bil tudi škrlatni pas raztegnjen prek brezna, se je junak pognal čezenj na drugo stran.

(Nadaljevanje)

Pogled iz vremenske hišice

Veter pometa

VREMENKO IN VREMENKA STA SE ŽE VES DAN PREPIRALA. VREMENSKA HIŠICA JE NA ŽEBLJIČKU KAR POSKAKOVALA. VREMENKO JE TRDIL, DA JE ŽE DOVOLJ TE SIVINE IN OBLAČNOSTI IN DA BO ON POKLICAL SONCE. HUDA VREMENKA PA JE TRMOGLAVILA SVOJE. DRŽALA SE JE GRDO IN JE S SVOJO KISLOBO PRHALA NAOKOLI MRZEL VETER. TAKO JE SONCE RES SIJALO, TODA VETER JE POMETAL S STO NA URO. PRI MORJU SO SE LADJICE ZALETAVALE DRUGA V DRUGO. NA CESTI JE ZANAŠALO AVTOMOBILE. S HIŠE ŠTEVILKA 7 JE ODNESLO DIMNIK.

“NEHAJ!” SE JE RAZHUDIL VREMENKO. “NEHAJ ŽE TAKO IHTAVO DIHATI IN KIHATI!” KER JE POZNAL SVOJO HUDO ŽENO, JO JE HITRO LEPO POGLEDAL IN JI MALO POMEŽIKNIL.

VETER SE JE TAKOJ SPREMENIL V RAHLO SAPICO. LJUDJE SO REKLI: “MALO JE MANJKALO, DA SE NI SVET PODRL.”

Napišite Galebu nadaljevanje.

Slike in pike

Rada bi narisala
najrahljšo mavrico.
Pomočim čopič v barve
in narišem - pockavrico.

Rada bi narisala
najkrasnejšo kraljično.
Rišem in barvam
in narišem - spletično!

To je pa že krivično!
Hočem mavrico ne packavrico,
hočem kraljično ne spletično!
Napišem torej pravljico.

Vanjo naselim še pava,
pa prostran ukleti grad,
mrkookega bavbava
in princa, ki ima kraljično rad.

Na galebovih krilih

Nad sinjimi valovi in v skrivnostni jami

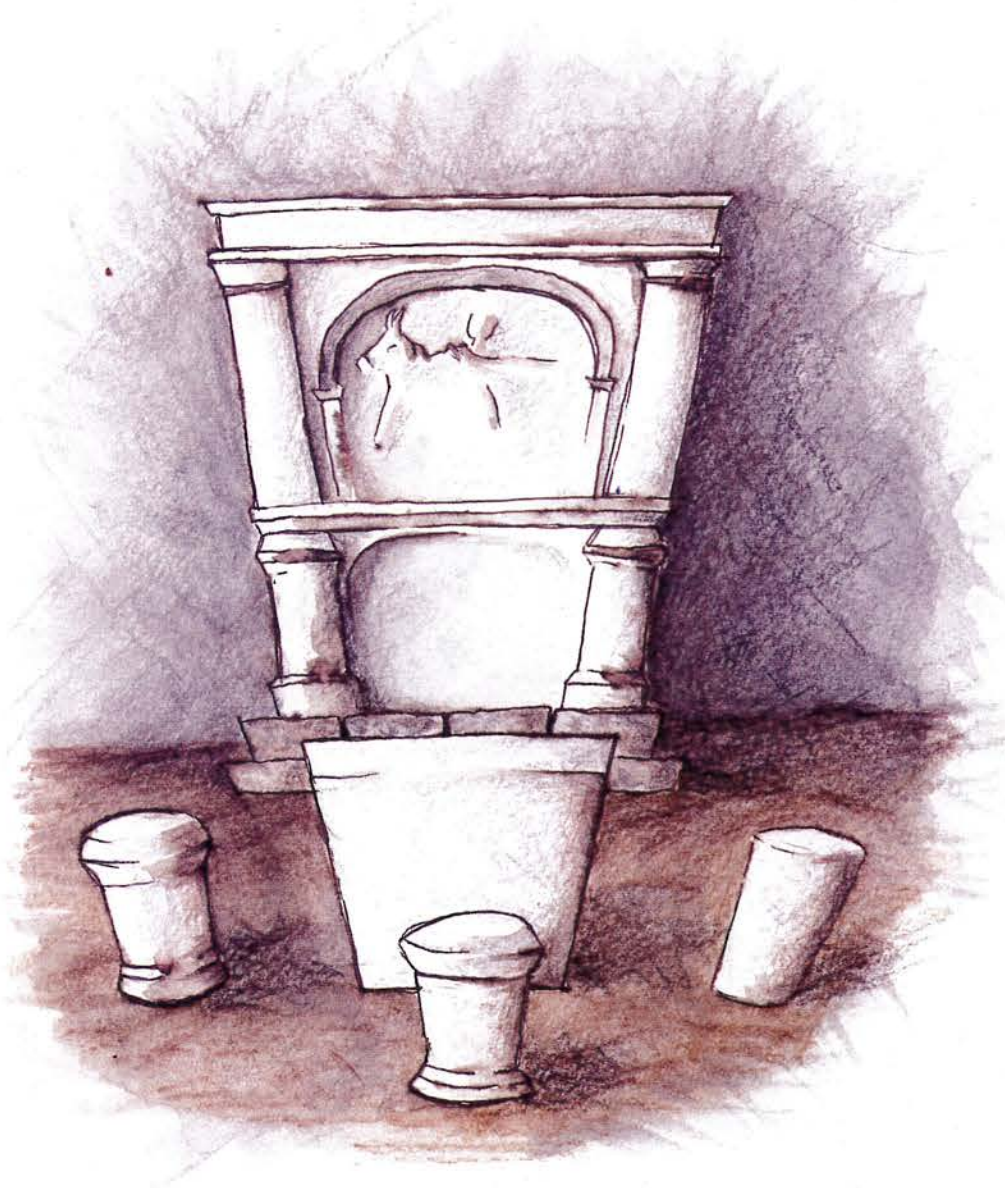
Galebova krila so se odpočila in naš zvesti spremljevalec jih že razpira za nov polet. Ali si tudi ti, dragi bralec, pripravljen za današnji izlet? Naš galeb je v Repentabru začutil domotožje po prostranem morju in se zato spušča do kraškega roba. Ozre se proti morju in zagleda kriški portič, v katerem so zasidrane jadrnice.

Spomni se, kako mu je oče pripovedoval, da je v mladih letih večkrat opazoval spretnne ribiče, ki so se s *čupami* podajali na lov. Kdaj pa kdaj mu je celo uspelo izmakniti kak *škumbr*.

Ostro oko galeba zazre v daljavi belo skalo. Radovednost ga odtrga od spominov in ga mimo nabrežinskega in sesljanskega portiča zažene nad strme pečine pod starim devinskim gradom. Sedaj stojijo le še mogočne ruševine, a nekoč...

Nekoč sta v gradu živel trdosrčen vitez in dobrohotna žena. Čeprav mu je ona odpuščala vse žalitve, je bil z njo vse bolj krut. Nazadnje je odločil, da se je bo znebil. Ko sta nekega večera opazovala zaton, jo je vitez skušal pahniti s pečine. Ni ji uspelo krikniti na pomoč. Strah jo je spremenil v kamen. Kot skrbna mamica se je vsako

noč zbudila in stopila v grad, da bi zibala svoje dete. Ob zori se je njen duh spremenil v kamen.

Se danes lahko pod gradom vidite belo skalo, ki po obliki spominja na ženo.

HHHHuuuuuu ... veter iz morja se ujame v galebova krila in ga dvigne nad kraško gmajno. Sedaj sta pod njim Devin z novim gradom ter avtocesta. Med rujem in skalami zazre skupino radovednih izletnikov. Kaj pa iščejo na pobočju ob avtocesti. Galeb se spusti, pristane v njihovi bližini in prisluhne besedam vodiča: "Dragi izletniki, stojmo pred podzemeljskim svetiščem. V tej jami so od prvega do petega stoletja po našem štetju častili boga Mithra. Nanj spominjata relief ter žrtvenik. Pri izkopavanju so arheologi odkrili približno 400 rimskih kovancev, oljenke-svetilke in glinene daritvene posodice."

Zadnje besede je galeb le s težavo ujel, saj so se obiskovalci že spuščali po stopnicah v jamo. Zbral je ves svoj pogum – galebi pač niso netopirji – in tudi sam zacapljal v temo.

NAGRADNA VPRAŠANJA

1. *Kaj je čupa?*
2. *Nariši škumbr. Kako se mu pravi po slovensko?*
3. *Kdo občasno prebiva v novem devinskem gradu?
Po čem to vemo?*
4. *Kaj prikazuje risba na str. 15?*

Podelili bomo tri kompase.

Deževna pesem

**Mraz je v deželi,
sonce se skriva,
dežek pohlevni
ves dan umiva**

**gore in polje,
mesta, vasice,
temne gozdove,
srne in ptice.**

**Naj jih le umiva,
da se na koncu
čisti kot solza
zasvetijo v soncu.**

PETER RUSTJA
Narisal PAOLO PASCUTTO

Na pot

Gobice so se počasi privadile strogi disciplini, ki jo je Veliki Goban zahteval po poti iz gozda. Morale so paziti, da ne zaidejo daleč od poti, ki jo je sproti ustvarjal njihov poglavar. Jurčku so se travnate bilke zdele ogromne, a so se nežno upognile mogočnemu klobuku Velikega Gobana ter omogočile varen prehod tudi manjšim gobicam. Lisička si je ogledovala na desno in na levo vse, kar je bilo možno videti med potjo. Travice je takorekoč že poznala od prej, saj ji je mama tako živo pripovedovala o rastlinah, še predno je zvedela, da se bo tudi ona lahko udeležila ogleda zgornjega sveta. Posebno rada si je ogledovala kamenčke, ker so bili tako različnih oblik in barv. Mušnica se je sprehajala po gozdu ter uživala vonj dišečih rož, sladkih jagod ter mokre trave, Jurček pa je skušal zaman pogledati v sinje nebo, saj je nad njegovim klobučkom kraljeval velik siv oblak.

Po dolgi hoji se je Veliki Goban končno usmili mlajših gobic. Dovolil jim je, da so se za trenutek oddahnili na svežem in mokrem mahu ter se napojili s hladno deževnico, ki je kapljala z dreves in grmov. Deževnice je bilo za vsakega dovolj, čeprav so mlade gobice kar naprej žejne... Gobe res pijejo kot gobe! Sicer pa je Veliki Goban pravočasno odločil, kdaj je bilo treba spet na pot.

Posebno Jurček bi rad še naprej srkal deževnico, vendar je pot zanj postala zanimivejša, ker je tudi siv oblak izginil kdo ve kam. Sinje nebo se je odpiralo na vse strani.

Pa Jurček ni bil edini, ki je opazil, da se je nad njihovimi klobučki nekaj spremenilo. Vse gobice so se skoraj istočasno ustavile in občudovale jasnino in sinjino, ne da bi kaj rekle. Le Lisička je potihoma vzdihnila: "Tako... tako... modro in lepo."

Veliki Goban je izkoristil priložnost tega oddiha, da je gobice ponovno očetovsko nagovoril. "Sinje nebo, ki si ga vsi sedaj ogledujemo, se je pojavilo izza temnih oblakov. Ko smo se podali na pot, je bilo vreme oblačno, nihče izmed nas ni mislil, da bomo občudovali modrino nad nami."

Mlade gobice so tiho premisljevale, kako so sprva zagledale namesto visokih smrek in sinjega neba le visoko travo. Jurček je molče pritrldil Velikemu Gobanu, kako je zares čudovit nebesni obok. Kolona gobic je ponovno sledila velikemu klobuku izkušenega starega Gobana. Sinjina nad njimi pa je prispevala, da je bilo razpoloženje med gobicami zares prijetno. Najprej so se začele čisto potihopogovarjati, si izmenjavati občutke ob gledanju na nove stvari, ki so se pojavljale na obzorju, nato pa so začele glasno prepevati. Veliki Goban se je takoj ustrašil, da niso že zašli v mesto ali na kak travnik, kjer radio in kasetofoni preglasijo vsako melodijo narave. Ne, motil se je: to so bile samo gobice, a tako glasne, da bi zbudile tudi gluhega medveda!

Na srečo so bile gobice daleč od medvedov. Nahajale so se na prelepem gričku, s katerega so prvič lahko videle na mesto, kraj, kjer, po mnenju Velikega Gobana "živijo ljudje s svojimi avtomobili".

Jurček si je želel videti avtomobile v mestu, Mušnica pa se je že veselila nad izložbami s klobučki, saj je od neke mamine prijateljice izvedela, da so tudi ljudje nori na klobučke in da imajo celo posebne trgovine, kjer prodajajo le klobučke.

Vsi so bili strašno radovedni, kaj vse bodo videli v mestu, in kakšni neki so ljudje, ki živijo tam in se prevažajo s svojimi avtomobili.

Osel kralj

Basen

**V levjo kožo osel plašni
se oblekel je nekoč.
Ko je šel po cesti prašni,
kimal z glavo je, rekoč:**

**"Zdaj sem končno kralj živali
in podložnikov gospod,
sloni, tigri spoštovali
bodo moj preslavni rod."**

**Slava pa se je končala,
ko je rignil svoj IA,
na ves glas se je smejala
oslu-kralju srenja vsa.**

Bajeslovna bitja

ROJENICE, SOJENICE

Človeka že od nekdaj privlači vse, kar je neznano in skrivnostno in sem zagotovo spada tudi to, kar se še ni zgodilo. Vsi si po malem želimo videti v prihodnost. Mnogi rado vedneži se zato podajo k vedeževalcem, ki iz kave, kart, z dlani ali kako drugače

napovedujejo prihodnja dejanja. Kdor tako ravna, potihem verjame v to, da je človeško življenje vnaprej začrtano. Po tej veri je vse, kar se nam zgodi, usojeno, usodi pa seveda ne moremo ubežati.

Vera v usodo je tesno povezana z rojenicami in sojenicami. To so ženska bitja, podobna vilam. Vidijo jih lahko samo berači in ti znajo povedati, da so prelepega obraza in visoke postave, da so oblečene v bele tančice in okrašene z naj-

zlahtnejšim nakitom. Prikažejo se ob novo-rojenem otroku in "sodijo" njegovo življenje. Sojenice so tri. Prvi dve sta ponavadi neprijazni in napovesta slabe reči, najmlajša pa je usmiljena in napove kaj lepega ali omili to, kar sta določili prvi dve.

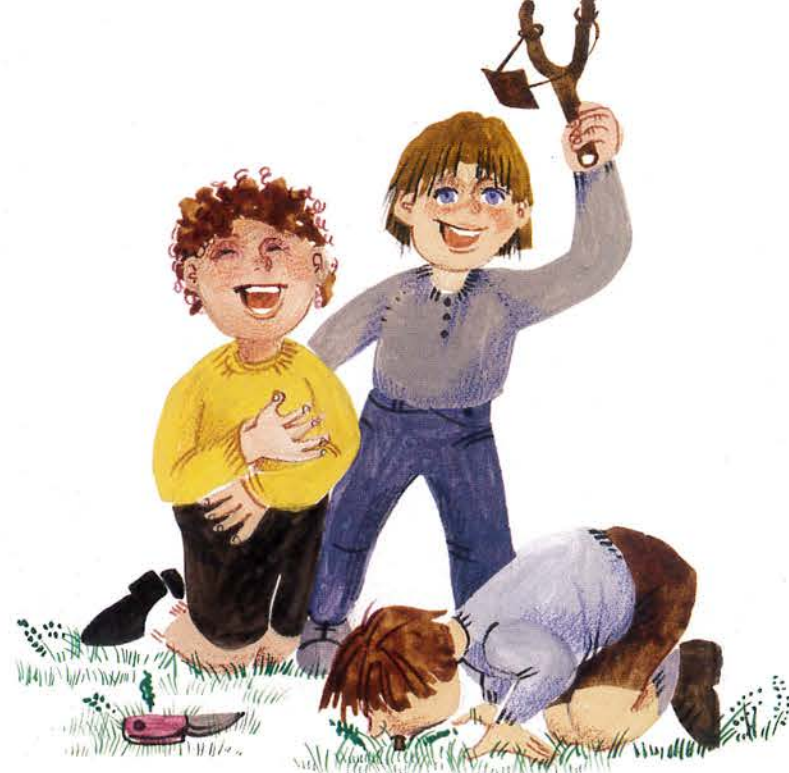
Ljudje so se rojenic bali, zato so se jim poskušali prikupiti. Ko se je v hiši rodil otrok, je gospodar postavil na mizo vino, pogačo in kruh. V sobi so prižgali kadilo, da bi odvrnili zle sile. Ponekod so sojenice dočakali s tremi hlebci kruha; nihče ni nikoli povedal, ali so kruh pojedle. Nemara so ga samo povohale in jo po opravljenem delu popihale skozi dimnik...

Vrdela pri Sv. Ivanu - kraljestvo mojih otroških iger

Leta 1940 sem šel v drugi razred osnovne šole. Italija je napadla Grčijo in Francijo. Nam šolarčkom so naročili, naj prinašamo v šolo staro železo, cunje, papir in steklo. Vse za domovino in vojno – so nam rekli. Seveda smo se temu vojnemu vzdušju “primerno” tudi igrali.

Naše strelno orožje so bile ČERBOTANE. To so bile polmetrške železne cevčice. Izstrelki pa so bili ŠKARTOCETI. Izdelali smo jih iz časopisnega papirja ali iz strani starih domačih zvezkov. Pet centimetrške odrezke smo tako zvili, da je nastal podolgovat stožec. Konico smo dobro oślinili. Ta stožec smo vtaknili v cevno odprtino in močno pihnil. Več kot je bilo sape, dlje je izstrellek letel. Zadeti ni nikoli umrl, kajti izgovori so bili splošno znani: “Samo oplazil me je”, čeprav je bilo na koži vidno znamenje za-

detka. Za lov na kuščarice smo v konico papirnatega stožca vtaknili buciko. To je bilo že smrtonosno orožje.

Po cele popoldneve smo se šli kruto a zabavno igro MANJA ŠTEKO. Igra se je odigrala v dveh fazah. V prvi smo igrali z nožičem. Izpod brade, nosa, čela, iznad rame, laketa, zapestja in vseh petih prstov smo po vrstnem redu spuščali nožiček, tako da se je zapičil v tla.

Za tistega, ki ni bil kos tej veščini, smo zapičili v zemljo vžigalico ali košček lesa ter ga z udarci noža porinili čim globlje. Nesrečnež je moral samo z zobmi izrjavati “šteko”. Si lahko predstavljate, kako si je zamazal nos in usta. Zabava je bila prav v tem!

Posebna zabava je bila izdelava FRAČE. Pravili smo ji fjonda ali flonda. Odsekali smo kos veje, tam kjer se je ta “cepila”. Na oba zgornja dela smo privezali lastiko, ki je imela na sredi privezan kos usnja. Lastiko smo pridobili iz starih kolesarskih zračnic. Usnje pa iz kake razdelane torbe. Na usnje smo postavili kamenček – nategnili lastiko in sprožili. Bilo je tudi več inčic frače: pištola ali puška. Učinek je bil isti. Streljali smo v prazne konzervne škatle, ptiče, žar-nice cestne razsvetljave, šipe ali pa v noge trenutnega sovražnika.

Jesenska solata

V enem loncu skuhamo 200 g kostanjev, v drugem pa 16 glavic brstičnega ohrovtu.

Olupljenim kostanjem in brstičnemu ohrovtu dodamo 2 lepi, olupljeni, na krahle zrezani jabolki. Posolimo, pokapljamo z limoninim sokom ali kisom, dodamo 3 žlice majoneze in – če želimo – še kakšno žlico olja. Premešamo. Potresemo s svežim peteršiljem in ponudimo s koruznim kruhom.

Ugani in nariši

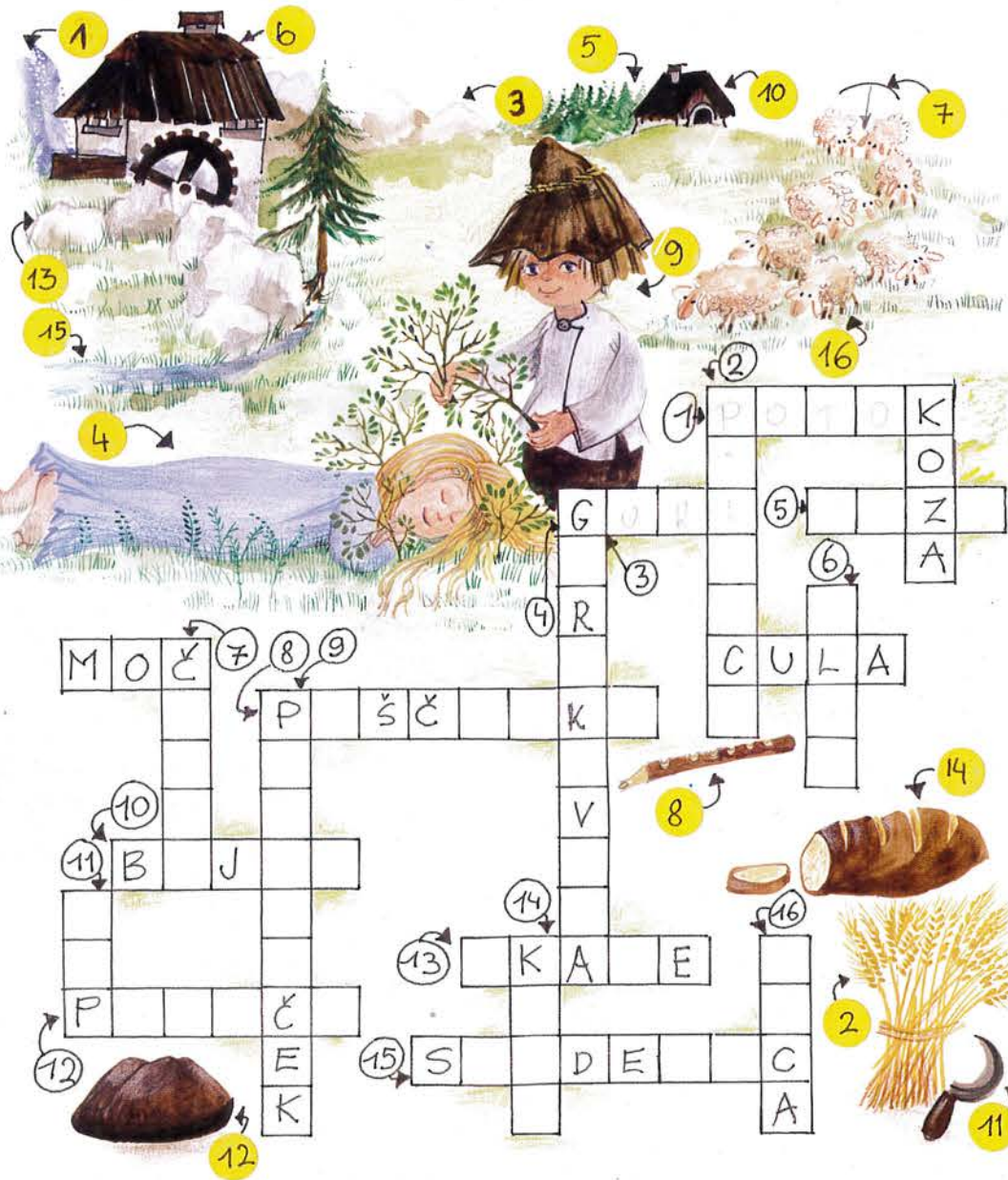
*Med učili sem najtanjši,
z dnevom vsakim pa sem manjši,
kdo sem, hitro uganite,
v šolski torbi me dobite.*

*Kdo so vaši pomočniki,
parov njihovih je pet,
majhni, srednji so, veliki,
vsak pa je za delo vnet...*

*Zgoraj je, a ni podstrešje,
ni oblak in ne nebo,
v mrazu hudem te varuje,
da ti vedno je toplo.*

*Palica je, a ne tepe,
roka desna jo drži,
kot plesalka poskakuje,
z zvoki v ritmu se vrti...*

Križanka

Kako je naslov zgodbi iz te križanke? Kdo jo je napisal?

šolarji pišejo

VESELA TRGATEV

Vsa vas kriči hura,
saj trgatev je prišla.
Sladki grozdi tam zorijo,
in trgače veselijo.

V kleti bodo sodi polni,
dedki z njimi zadovoljni.

Jernej Bufon, 4.r.
OŠ "Avgust Černigoj"
PROSEK

Gusarski pozdrav Galebovcem!
Ilja Bufon, 1.r.
OŠ "Avgust Černigoj"
PROSEK

JESEN

Nekega jutra se je boter jež zbudil zelo dobre volje, ker je čutil, da se mu bo pripetilo nekaj prijetnega. Nadel si je svojo bodičasto obleko in se odpravil v bližnji sadovnjak, da bi si poiskal zajtrk. Nabral je tri sočna jabolka in tri medene hruške. Nabodel jih je na bodice in se odpravil domov. Doma je s tekom pojedel hruške. Ostalo je odnesel v klet, da bo imel za kosilo. Njegov dom je bil med smrekovimi koreninami. Jež si je za

svoje domovanje izbral smreko, ker ima bodice kot on.

Po kosilu se je odpravil na sprehod po zaraščenem delu gozda, ker je tam živel več živali. Želel jih je obiskati, toda vse živali so izginile. Po dolgem iskanju je srečal zaspanega merjasca. On mu je povedal, da je praznik sv. Martina in da so vse živali odšle v bližnjo vas k stojnicam in zabavišču. Jež se je odločil, da jim bo sledil. Dolgo je hodil, da je prispel do vasi. Bil je zelo utrujen, kar pot mu je lil s čela. Splezal je na drevo, da bi se ogledal naokoli. Bilo je krasno: pisane stojnice z raznobarnimi predmeti, igrače, sladkarije in celo razna zabavišča so bila na razpolago. Potem je zagledal tudi svoje prijatelje. Stekel je k njim, jih pozdravil in vsakemu kupil slastno slaščico. Imenitno so se zabavali do večera, nato pa so se razšli. Ježu je bilo žal, da je že konec zabave. Odločil se je, da bo vsako leto obiskal sejem sv. Martina.

Jernej Bufon, 4.r.
OŠ "Avgust Černigoj"
PROSEK

ZBIRKA STARIH PREDMETOV

Že približno štiri leta je moj hobi zbiranje starih predmetov. Zbirko imam urejeno v zasteklenem balkonu, ki pa postaja že nekoliko pretesen, zato s starši razmišljamo o primernejšem prostoru. Večino starih predmetov sem našel pri sorodnikih, nekaj pa so mi jih podarili prijatelji in znanci. Zbirka je zelo pestra in vsebuje stare predmete, ki so nekoč služili v gospodinjstvu, kmetijstvu, imam razne dele stare vojaške op-

reme, stara glasbila ter stare kovance in bankovce.

Podrobnejši opis zbirke

Stari predmeti, ki so jih ljudje pred davnimi leti uporabljali v gospodinjstvu in kmetijstvu:

likalniki na oglje, mlinčki za mletje kave, stara poslikana posoda, deske za pranje perila, svetilke na petrolej in karbid ter nekaj svečnikov. V zbirki imam mnogo starih kovanih ključev in ključavnic. Najznamenitejša je stara obešenka z znakom konjenika, ki sem jo našel pri izkopavanju ob obzidju ruševin starega gradu v Senožečah. Od starih kmetijskih orodij imam v zbirki dva manjša sodčka, podkve in kovane žeblice ter orodje za žetev.

Zbirka stare vojaške opreme vsebuje: avstrijsko čelado iz prve svetovne vojne, italijansko in nemško pa iz druge svetovne vojne. Imam tudi železni zaboj za naboje, vojaške daljnoglede, železni vojaški pribor za hrano, nekaj tulcev topovskih in tankovskih granat, od katerih meri največji skoraj 1,5 metra. V zbirki ne manjkajo tudi bajoneti, ki sem jih večinoma našel ob obzidju starega gradu v Senožečah. Izdelal sem tudi lutko naravne velikosti, ki sem jo oblekel v pravo vojaško uniformo in ji nadel vso vojaško opremo, ki sodi zraven.

Zelo sem ponosen na preko sto let staro diatonično harmoniko, s katero je leta 1918 domov prišel moj praded iz prve svetovne vojne.

Posebno veselje mi pomeni tudi zbirka kovancev in bankovcev. Najstarejši kovanec je iz leta 1758, bankovec ene marke pa iz časa Avstro-Ogrske. Imam tudi mnogo nemških mark, vendar žal niso več uporabne, ker nosijo letnico od 1924 do 1937. Zbirko sem dopolnil še z nekaj

minerali in posebnimi kamni, ki pa služijo bolj za dekoracijo.

Alen Boštjančič, 7.a
OŠ "Bogomir Magajna"
DIVAČA

DREVO

Le kaj nam bo eno samo drevo?
Eno samo drevo je zadosti,
da vrže nate tisto senco,
v kateri je tako lepo poležati;
zadosti je
da si ptice v njegovi krošnji spletajo gnezda,
zadosti, da te vsaj enkrat razveseli pogled
na lepo, čvrsto, sveže zeleno krošnjo,
ki se dviga, dviga,
skoraj do tistih belih, zdaj že sivih, kopastih
oblakov...

Marjana Kobal, 7. r. OŠ COL

KOLAŽ NAŠIH MISLI O SREČI

Sreča je biti zdrav.
Sreča ni v denarju.
Sreča je lep sončen dan.
Živeti v miru je velika sreča.
Sreča je svet brez vojne.
Sreča je vstati s soncem.
Sreča je topel mamin objem.
Srečen sem, ko mi mama ob vrnitvi iz
šole pripravi dobro kosilo.
Sreča je živeti skupaj in se imeti radi.
Tudi v školjki lahko najdemo srečo.
Tudi v valovih morja lahko najdeš
srečo.
Človek je najbolj srečen, ko nekaj dru-
gemu da in on mu vrne s prijaznostjo in
lepo besedo.
Vsak človek na tem svetu si želi malo
sreče.
Srečo lahko najdemo v šotoru družbe
in v skupinskem delu.
Če je človek v življenju srečen, je tu-
di boljšega srca.

Pravzaprav govorimo o sreči, ko smo
jezni z življenjem.

Prava sreča je, ko veš, da te nekdo
ljubi.

Srečni smo, ko nas nekdo pohvali.

Osrečiš lahko prijatelja tako, da mu
pogledaš v srce.

Sreča je tudi brati zanimivo knjigo.

Kdor se zadovolji z malim, je sreč-
nejši.

Srečo imaš, če v njo verjameš.

Če si ti prepričan, da si nesrečen, ne
boš imel nikoli sreče.

Pikapolonice in pajki prinašajo srečo.

Srečna sem, ko se vsa narava zbudi:
takrat vse žvrgoli okoli mene,
sonce pokuka in me s svojimi nežnimi
žarki prebudi.

Srečna sem, ko so vsi učenci in uč-
teljice s smehljajočim obrazom.

Srečo išči v svojem srcu.

Vsak si srečo sam naredi.

Ko dobim novega prijatelja, sem sre-
čen kot nihče drug na svetu.

Mama je bila srečna, ko sem prišel na
svet.

Srečen sem, ker imam dobrega očeta.

Sreča je pomagati drugim.

Sreča je opoteča.

Sreča je imeti brata ali sestrico.

Sreča je biti srečen.

Srečen sem, ko so vsi srečni.

Srečni smo, ko si podamo roko v znak
ljubezni.

Sreča je velik srčni zaklad.

Tina, Aleš, Jakob, Sara, Kristjan,
Jasmin, Denis, Daša, Eda,
Branka, Matija, Maja, Matej,
Daša P., Urška, Ferenc, Alja,
Karin, Katja, Roberta, Ivan,
Jasna, Mirjam, Fanika, Saša,
Jagoda, Federika.

Učenci in učenke

4. in 5. r. OŠ "France Bevk"
OPČINE

POGLEDI IZ VREMENSKE HIŠICE JASNO DALEČ NAOKOLI

Nadaljevanje zgodbe

Ob vežnih vratih visi na žebličku
vremenska hišica. V njej živita Vremen-
ko in Vremenka. Vsak dan in vsako noč
in vsako uro dneva in noči delata vre-
me...

Vremenki šine v glavo lušna misel in
stopi ven iz hišice. Medtem se začenjajo
na nebu nabirati črni oblaki.

Ded Jakob in mali Tilen, ki sta se son-
čila, sta hitela domov. Potem začnejo
padati debele ledene kaplje in zapiha
močan veter in strele zabliskajo.

Vsi ljudje, ki so se sprehajali, so šli v
avtomobile ali v gostilne in čakali, da
mine nevihta. Vremenka se je pred hiši-
co smejala in bila zadovoljna, ker je Vre-
menku nagajala z dežjem in nevihto in
tako pokazala svojo moč.

Matjaž Mihalič,
3.r. COŠ "Fran Venturini"
BOLJUNEC

JEŽEK

Danes, 7. novembra, je Danijel Ferlez
prinesel v šolo majhnega ježka. Je črn in
bel. Bili smo vsi zelo veseli. Za nas je bi-
lo to veliko presenečenje.

Zdaj spi v veliki kartonski škatli in mi
rišemo tega lepega ježka.

Matteo Richiardi,
2. r. OŠ – ROMJAN

Ronč in Brenč, vetrovna prava - Skok v daljino

**Nagrajene
risbice z natečaja
za Galebove
platničke - 1995-96**

Matej Cigui, 3. r.
COŠ "Mara Samsa"
DOMJO

Martina Richiardi, 4. r.
OŠ ROMJAN

Caterina Porro, 5. r.
OŠ "Josip Ribičič"
SV. JAKOB

Jan Žetko, 4. r.
OŠ "Bazoviški junaki"
ROJAN

Ana Wehrenfennig, 1. r.
SŠ "Srečko Kosovel"
OPČINE

Tadeja Marinič, 4. a
OŠ DOBROVO V BRDIH

REŠITVE UGANK IZ 2. ŠTEVILKE

NA GALEBOVIH KRILIH

Narisani predmeti iz Kraške hiše so: kolovrat za prejo volne, pinja za metenje masla, koš za shranjevanje orehov.

Nagrada (vrečico orehov) prejmejo: Jasmina Kralj, 1. a SŠ "Srečko Kosovel" – OPCINE, Valentina Pugliese, OS "Marica Gregorič Stepančič" – SV. ANA, Viviana Vodopivec, 5. r. OS "Prežihov Voranc" – DOLINA, Maruška Guštin, 2. r. OS "Alojz Gradnik" – REPENTABOR, Matej Grahonja, 5. r. OS PESEK.

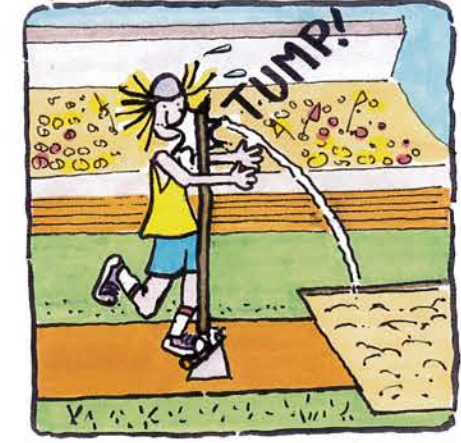
REBUSI: zaprta knjigarna, stric slika morje, lesena stolica.

KRIZANKA SAPRAMISKA

1. lešnik, 2. luknja, 3. vešerica, 4. hrast, 5. rep, 6. tič, 7. zajec, 8. zobozdravnik, 9. mačka, 10. kukačica, 11. žabica, 12. noč, 13. tablica, 14. list, 15. zob, 16. oko, 18. smrček, 19. miš.

Knjižne nagrade prejmejo: Elena Racman, 4. r. OS "Primož Trubar" – BAZOVICA, Andrej Zotti, 3. r. OS "Peter Butkovič Domen" – SOVODNJE, Veronika in Jana Pegan, 2. r. OS "Virgil Sček" – NABREZINA, Ivana Sobani, 5. r. OS "Alojz Gradnik" – REPENTABOR, Piero Giandon, 1. r. OS "Albert Sirk" – KRIZ, Marko Ferluga, 2. r. OS "Ivan Grbec" – SKEDENJ, Kristjan Stopar, 4. r. OS "France Bevč" – OPCINE, Katja Bratus, 3. r. COS "Fran Venturini" – BOLJUNEC.

Rešitve ugank in križank iz te številke pošljite do 5. decembra!

Sveti Martin in sveti Jurij sta se nekoč srečala, čeprav sta na kalendarju tako daleč drug od drugega. Sv. Jurij je ponosno mahal s svojo sulico:

“Vidiš, dragi Martin, s tole sem premagal zimskega zmaja, ki se je s svojim hudim repom spraval nad svet. Največji junak med svetniki sem, ker sem nežno pomlad rešil pošasti...”

“Kaj bi to. Jaz sem si prislužil svetniški obroč z drugačno vrlino: vidiš to stekleno čašo? Jaz vanjo natočim vina. Ko prvič izpiješ, si veder in v rožcah. Ko drugič izpiješ, ti postane vroče vroče. Ko tretjič izpiješ, si zameglen in deževen kot jesen. In po četrti prespiš čez vso dolgo zimo. Vse štiri letne čase imam v oblasti... v tej okrogli, svetli čaši.

11. novembra te vabim na svoj god. Pa brez orožja pridi, da kakega prepira ne zakuhaš!”

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA
OPĆINE